

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 138/ 2016 M. GEGUŽĖ

➤ Naujienos

Apdovanotos švietimo įstaigos, įmonės, asociacijos, sėkmingai įgyvendinančios pameistrystę

Vilniuje gegužės 20 d. vykusioje tarptautinėje konferencijoje pameistrystės ir mokymosi darbo vietoje klausimais už sėkmingą bendradarbiavimą, skatinant ir įgyvendinant pameistrystę Lietuvoje, apdovanotas Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras, Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centras, įmonė „Arginta“, asociacija „Infobalt“, EIS Group Lietuva.

„Pameistrystė dabartiniu metu tapo vienu iš raktinių žodžių, sprendžiant nedarbo ir kvalifikuotų darbuotojų trūkumo, ekonomikos plėtros problemas visoje Europos Sąjungoje. Turbūt turėtume sutikti, kad tai – ne vienintelis išsigelbėjimas, tačiau taip pat turėtume pripažinti, kad efektyviai ir optimaliai įgyvendinama pameistrystė gali ženkliai padėti sprendžiant šias problemas,“ – sakė ministrė A.Pitrėnienė. Ministrė pabrėžė, kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse pameistrystė labai sėkmingai įgyvendinama jau daugelį metų, o ir Lietuva pameistrystės srityje jau turi konkrečius nuveiktus darbus: kartu su Europos profesinio mokymo plėtros centru parengta teminė pameistrystės apžvalga, jau parengtas ir Pirminis veiksmų planas pameistrystei Lietuvoje plėtoti ir įgyvendinti.

Mokymą pameistrystės forma šiuo metu siūlo 12 profesinio mokymo įstaigų, 5 darbo rinkos mokymo centrai, taip pat kvalifikuotus darbuotojus priimančios įmonės. Pameistrystės būdu Lietuvoje jau mokėsi apie 1500 asmenų.

Taikydamos pameistrystės mokymo formą profesinio mokymo įstaigos glaudžiai bendradarbiauja su darbdaviu, kad mokinyms įgytų reikiamų įgūdžių. Pameistriui sudaromas individualus mokymo planas, pagal kurį asmuo galėtų ir mokytis, ir dirbti. Darbdavys su pameistriumi turi sudaryti darbo sutartį, mokėti sulygtą atlyginimą, suteikti kasmetines atostogas ir vykdyti kitus sutarties įsipareigojimus. Pameistrystis mokosi pakaitomis tai profesinio mokymo įstaigoje, tai darbo vietoje. Tai ypač aktualu socialiai jautresnių grupių žmonėms, nes mokantis nenutrūksta darbo santykiai, mokama ta pati alga.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

Vilniuje, tarptautinės konferencijos apie pameistrystę metu, pristatytos Cedefop ekspertų rekomendacijos Lietuvai ir kitų šalių pameistrystės patirtis bei planai

Gegužės 20 d. vykusioje konferencijoje pristatyti pameistrystės plėtros planai Latvijoje ir Estijoje, pameistrystės organizavimas Austrijoje bei Cedefop ekspertų parengta Lietuvos pameistrystės situacijos apžvalga (angl. *thematic country review*). Lietuva, kartu su Malta, buvo pirmosios šalyse, kurių pameistrystės situaciją detalčiai išnagrinėjo Cedefop. Šiuo metu panaši analizė atliekama Graikijoje, Italijoje ir Slovėnijoje. Tokiu būdu Cedefop dalijasi patirtimi, siekdamas padėti valstybėms, pertvarkančioms savo pameistrystės sistemas arba jas kuriančioms. Cedefop atlieka kritiško kolegos vaidmenį, padeda puoselėti dialogą ir skatina dalytis požiūriais bei nuomonėmis už pameistrystę atsakingus nacionalinių valdžios institucijų atstovus, socialinius partnerius ir švietimo bei mokymo įstaigų darbuotojus.

Prie apžvalgos rengimo prisidėjo Cedefop ekspertai (koordinatore Irina Jemeljanova), tarptautinė tyrimų kompanija „ICF International“ bei UAB „Visionary Analytics“ iš Lietuvos ir jos ekspertas Simonas Gaušas.

Cedefop prašymu ŠMM subūre iniciatyvinę grupę, sudarytą iš ŠMM, SADM, darbdavių, profesinių sąjungų ir PM teikėjų atstovų. Iniciatyvinė grupė dalyvavo visoje projekto veikloje, bendradarbiavo su Cedefop komanda ir padėjo rengti apžvalgą. Rengiant apžvalgą organizuoti interviu ir keli fokus grupių-konsultacijų „ciklai“.

Apžvalgoje Cedefop ekspertai siūlo imtis veiksmų keturiomis kryptimis:

- a) nustatyti aiškia pameistrystės viziją ir apibrėžti pameistrystės statusą;
- b) pasinaudoti palankiais veiksniais (turimais ištekliais ir priemonėmis):
 - o koordinuoti ŠMM, SADM, ŪM ir socialinių partnerių pastangas;
 - o išaiškinti esamas nuostatas;
 - o pradėti įgyvendinti nedidelį nacionalinį bandomąjį projektą pasirinktuose ūkio sektoriuose ir atrinktose PM įstaigose;
 - o prižiūrėti, kad sektoriniai praktinio mokymo centrai būtų naudojami tinkamai ir suteiktų naudos visiems dalyviams;
 - o naudoti ir skleisti ankstesnių projektų rezultatus;
 - o tobulinti elektroninio dienyno naudojimą;
- c) informuoti ir konsultuoti klausimais, susijusiais su tuo, kas egzistuoja ir ko tikimasi:
 - o sukurti vieno langelio principu veikiančią tarnybą, kuri teiktų paramą suinteresuotiesiems asmenims, ypač žmonėms;
 - o parengti visapusišką informavimo apie pameistrystę strategiją;
 - o gerinti profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugas;
- d) tobulinti ir toliau koordinuoti teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į pameistrystės įgyvendinimo pažangą.

Konferencija organizuota įgyvendinant Erasmus+ programos projektą „Nacionalinės valdžios institucijos pameistrystei: mokymosi darbo vietoje įgyvendinimas Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje (WBL-Balt)“. Projekto tikslas – paremti mokymosi darbo vietoje ir pameistrystės plėtrą trijose Baltijos šalyse bei sustiprinti šalių bendradarbiavimą, keitimąsi profesinio mokymo sistemos reformų įgyvendinimo patirtimi.

Konferencijos pranešimus (zip) galite parsisiųsti čia

Cedefop, 2016. Pameistrystės įgyvendinimo Lietuvoje apžvalga. Aiškaus pameistrystės kelio ženklavimo link.

Cedefop pranešimas spaudai „Lietuvos švietimo ir mokslo ministrė pripažįsta Cedefop veiklą pameistrystės plėtros srityje“

Kryptingu suaugusiųjų švietimu savivaldybėse rūpintis koordinatoriai

Lietuva siekia sukurti ir išplėtoti darnią suaugusiųjų švietimo sistemą, mokymąsi visą gyvenimą labiau suderinti su dabartiniais asmens, visuomenės ir ūkio poreikiais. Atliepiant į šiuos tikslus Vilniuje įvyko savivaldybių suaugusiųjų švietimo koordinatoriams skirtas praktinio mokymo seminaras.

Tai pirmasis projekto „Suaugusiųjų švietimo veiksmų plano nacionalinis koordinavimas: Lietuva“, finansuojamo ES lėšomis, seminaras. Švietimo ir mokslo ministerija kartu su Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru surengs kelis tokius praktinio mokymo seminarus.

Iki šiol suaugusiųjų švietimo koordinatoriaus kiekvienoje savivaldybėje nebuvo. Koordinuotą planavimą savivaldybėse įtvirtino praėjusių metų sausį įsigaliojęs Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas.

Suaugusiųjų švietimo koordinatoriai savivaldybėse tirs gyventojų poreikius ir pasirūpins, kad jie mokytųsi to, ko labiausiai reikia jų asmeniniam ir profesiniam augimui, stebės mokymo kokybę, koordinuos visus vietas

bendruomenėje vykstančius procesus suaugusiųjų švietime ir rengs veiklos planus. Pavyzdžiui, kai kuriose savivaldybėse aktualesni bus kalbų mokymai, kitose – informacinio raštingumo, sveikos gyvensenos ar pan. Vyriausybė yra patvirtinusi neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų finansavimo metodiką. Neformalusis suaugusiųjų švietimas yra finansuojamas vykdant programų atranką. Iš viso tam 2016 m. Švietimo ir mokslo ministerijos biudžete numatyta apie 290 tūkst. eurų. Šios lėšos skiriamos konkurso būdu.

Taip pat, suplanuota iš Europos Sąjungos paramos skirti 1,7 mln. Eurų suaugusiųjų bendrųjų kompetencijų plėtrai. Numatoma finansuoti regionuose vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas, taip pat skirti papildomą dėmesį neformaliojo suaugusiųjų švietimo kokybės gerinimui.

Vyriausybė priėmė Švietimo ir mokslo ministerijos parengtą naują Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 metų plėtros programą, ministerija parengs ir patvirtins Neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtros veiksmų planą trejiems metams su konkrečiomis priemonėmis ir numatytu finansavimu.

Savivaldybės, atsižvelgusios į gyventojų, darbdavių, kitų socialinių partnerių poreikius, pasiūlys konkrečias suaugusiųjų švietimo galimybes regionuose.

Numatoma, kad mokymosi visą gyvenimą paslaugos bus ypač intensyviai plėtojamose mažesniuose miesteliuose ir kaimuose. Dėmesys bus skiriamas ir motyvacijos mokytis stiprinimui, mokymąsi visą gyvenimą susiejant su besimokančių asmenų pasirinkimais, sukuriant finansinės paramos sistemą. Bus dar labiau skatinamas kompetencijų tobulinimas per praktiką, stažuotes, profesinį mokymą, diegiant pameistrystės formą. Ketinama sudaryti sąlygas asmenims savarankiškai planuoti ir valdyti savo karjerą: teikiama individuali pagalba, organizuojama socialinė reklama. Andragogams (suaugusiųjų mokytojams) bus sudarytos sąlygos nuolat atnaujinti kompetencijas, įgyti daugiau pedagoginių ir psichologinių žinių.

Taip pat bus sukurta sistema, kuri leis pripažinti neformalaus ir praktinio mokymosi metu įgytas kompetencijas. „Eurostat“ duomenimis, Lietuvoje mokymosi visą gyvenimą rodiklis tarp 25-64 metų gyventojų siekia apie 5 proc., Europos Sąjungos vidurkis – 10 proc.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

Pristatyti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo kaitos principai

Švietimo ir mokslo ministerija, atsakydama į Valstybės kontrolės pastabas dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo, pabrėžia parengusi naujas pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo kaitos gaires. Siekiant tikslingai planuoti pedagogų profesinį augimą, patvirtinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai 2015–2016 metams. Su švietimo bendruomene tariamasi dėl mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų 2017–2019 metams.

Pirmą kartą nuo 2008 m. valstybės lygiu patvirtinti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai 2015–2016 metams, akcentuojantys XXI amžiui reikalingas kompetencijas, žiniasklaidos raštingumą, pilietiškumo ugdymą ir jaunųjų mokytojų kompetencijų plėtojimą. Siekiant strategiškai planuoti mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, prioritetus siūloma nustatyti ne vieneriems, o trejiems metams. Šiuo metu Švietimo ir mokslo ministerija vykdo viešąsias konsultacijas su savivaldybėmis, švietimo asociacijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis dėl prioritetų nustatymo 2017–2019 metams. Numatant prioritetus siūloma atsižvelgti į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų ir mokyklų veiklos išorinio vertinimo rezultatus.

Planuojant 2014–2020 m. finansavimą pedagogų kvalifikacijos tobulinimui orientuojamasi ne tik į mokinių akademinį pasiekimą, bet ir į emocinę ir socialinę vaiko gerovę mokykloje.

Siekama, kad kvalifikacijos tobulinimo sistema nebūtų nuleidžiama iš viršaus, o mokyklų bendruomenės pačios spręstų, ką pasirinkti, atsižvelgiant į nustatytus prioritetus ir savo poreikius. Kvalifikacijos tobulinimas

priartinamas prie mokyklos poreikių, programa gali būti rengiama mokyklų komandoms, ne tik pavieniams mokytojams.

Pereinama nuo trumpalaikių, epizodinių seminarų ar renginių prie tęstinių kursų ar programų, Siūloma, kad viena kvalifikacijos tobulinimo programa truktų bent 40 val. ir suteiktų mokytojams trūkstamas kompetencijas.

Siekiant motyvuoti pedagogus nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją, siūloma keisti pedagogų atestacijos nuostatus. Atestuojant pedagogus siūloma nustatyti kasmetinį vadovo ir mokytojo vertinamąjį pokalbį bei pedagogų atestaciją kas penkeri metai. Suteikiant aukštesnę kvalifikacinę kategoriją siūloma numatyti išorinį vertinimą, įtraukiant regioninio ir nacionalinio lygmens ekspertus.

Dėl pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo kaitos susitarta remiantis darbo grupių ir socialinių partnerių siūlymais.

Švietimo ir mokslo ministerija kviečia visuomenę iki birželio 10 d. teikti siūlymus Pedagogų rengimo, skyrimo, kvalifikacijos, veiklos vertinimo, atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo sistemos kaitos kryptių projektui.

[Švietimo ir mokslo ministerijos informacija](#)

Zarasuose – Respublikinis kaimo plėtros profesinio mokymo įstaigų mokinių profesinio meistriškumo konkursas „Žemės vaikai 2016“

Gegužės 24 d. Zarasų žemės ūkio mokykloje vyko Respublikinio kaimo plėtros profesinio mokymo įstaigų mokinių profesinio meistriškumo konkurso „Žemės vaikai 2016“ II etapas. Konkurse dalyvavo 11 profesinių mokyklų mokiniai, besimokantys pagal smulkiojo verslo organizatoriaus, kaimo turizmo organizatoriaus ir prekybos įmonės vadybininko padėjėjo mokymo programas.

Teisę dalyvauti baigiamajame konkurso etape įgijo penkias pirmąsias vietas laimėję mokiniai. I vietą laimėjo Zarasų žemės ūkio mokyklos mokinė Edita Andrijauskaitė, II vietą - Plungės technologijų ir verslo mokyklos mokinė Gintarė Juciūtė, III vietą - Dieveniškų technologijų ir verslo mokyklos mokinys Evaldas Paukštė, IV vietą - Joniškėlio Igno Karpio Žemės ūkio ir paslaugų mokyklos mokinė Asta Mažeikaitė, V vietą - Zarasų žemės ūkio mokyklos mokinė Edita Tuzikaitė.

[Švietimo ir mokslo ministerijos informacija](#)

Jaunojo verslininko konkursas

Klaipėdos profesinio mokymo ir reabilitacijos centre vyko Lietuvos inovatyvių profesinio mokymo įstaigų asociacijos (LIPRIA) organizuojamas jaunojo verslininko profesinio meistriškumo konkursas „Socialiai atsakingas verslas“. Konkurse dalyvavo 16 profesinio mokymo įstaigų mokiniai, kurie pademonstravo savo kompetenciją trijose rungtyse. Konkurse dalyvaujantys mokiniai pristatė savo namų darbus, o suskirstyti komandomis, turėjo atlikti įvairias užduotis, susijusias su verslo kūrimu. Kiekviena grupė turėjo sukurti savo socialiai atsakingo verslo idėją ir pasiskirstyti atsakomybėmis. Geriausia verslo idėja pripažinta „Eko žalsviukai“ – įmonė, gaminanti ekologiškus pašarus žuvisms.

2005 m. iš Lietuvos iniciatyvių profesinių mokyklų pedagogų klubo reorganizuota LIPRIA vienija inovatyvias profesinio rengimo įstaigas, kurių tikslas – inovatyvi pedagoginė veikla, orientuota orientuotai į profesinio rengimo kokybės gerinimą ir prestižo didinimą.

[Lietuvos inovatyvių profesinio rengimo įstaigų asociacijos informacija](#)

[Švietimo ir mokslo ministerijos informacija](#)

➤ **Naujausi teisės aktai**

Dokumento priėmimo data, numeris	Dokumento pavadinimas	Aktų registras	Dokumento aprašymas ir nuoroda
2016 m. gegužės 24 d. Nr. V-466	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų rodiklių aprašu patvirtinimo“	TAR, 2016-05-25, Nr. 13950	Patvirtinti Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų rodiklių aprašai. Rodikliai aktualūs vertinant žmogiškųjų išteklių plėtros poreikius, priimant sprendimus dėl žmogiškųjų išteklių plėtros, investicijų pritraukimo priemonių poreikio planavimo, finansavimo skyrimo, aukštųjų mokyklų/profesinio mokymo įstaigų ir studijų/mokymo programų vertinimo; tobulinant studijų ir mokymo programas, teikiant ugdymo karjerai, informavimo ir konsultavimo paslaugas, tobulinant vidutinės trukmės žmogiškųjų išteklių paklausos prognozavimą.

➤ **Nauji leidiniai**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Informacinis leidinys	Švietimo naujienos 2016 m. gegužė, Nr. 5. (358)	Švietimo aprūpinimo centras	Naujausiame „Švietimo naujienų“ numeryje rasite informaciją apie: „Erasmus+“, konsorciumą ir tarptautiškumą; pasaulio atradimą, jį tyrinėjant; ar įmanoma organizuoti mokymąsi be klaidų? socializacijos centras – tokia pati mokykla; moksleivių dainų šventės belaukiant ir kitus, susijusius su edukacija dalykus. El. versija
Pameistrystės kokybės standartas	A European Quality Framework for Apprenticeships - A European Trade Union Proposal	Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC)	Studijoje siūloma 20 pameistrystės kokybės nuostatų (standartų) ir kokybės kriterijų, leidžiančių pamatuoti nustatytus standartus. Taip pat pristatomi pameistrystės kokybę iliustruojantys gerieji pavyzdžiai. El. versija
Žurnalas	Skillset and match (Cedefop's magazine promoting learning for work) – May 2016 issue 7	Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop)	Žurnale publikuojami straipsniai pristatantys Cedefop darbus ir projektus įvairiose su profesiniu mokymu susijusiose srityse, pavyzdžiui, ankstesnio mokymosi pripažinimas, globalizacijos iššūkiai profesiniam mokymui, sprendimai atitikčiai tarp įgūdžių ir darbo rinkos poreikių gerinti ir kt. El. versija

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai)

Elektroninis profesinio mokymo turinys

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro sukurtoje interneto svetainėje skelbiami profesiniai standartai, modulinės profesinio mokymo programos, leidiniai, metodikos, teorinių ir praktinių užduočių mokinio sąsiuviniai